

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Imitatione Christi

Thomas <von Kempen>

Antverpiae, 1607

De diuersis motibus naturæ & gratiæ. 54

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48701](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48701)

nec supra se in spiritu eleuari possunt. Qui autem liberè mecum ambulare desiderat, necesse est, vt omnes prauas & inordinatas affectiones suas mortificet, atque nulli creaturæ, priuato amore, concupiscenter inhæreat.

CAP. LIIII.

De diuersis motibus naturæ, & gratiæ,

Domini - I Fili, † diligenter aduerte motus natura-
aus. **F**turæ & gratiæ, quia valdè contrariè & subtiliter mouentur: & vix, nisi à spirituali & intimè illuminato homine, discernuntur. Omnes quidem bonum appetunt, & aliquid boni in suis dictis vel factis prætendunt, idèò sub specie boni multi falluntur. Natura callida est, & multos trahit, illaqueat, & decipit, & se semper pro fine habet. Sed gratia simpliciter ambulat, & ab omni specie mala declinat: fallacias non prætendit, & omnia purè propter Deū agit, in quo & finaliter requiescit.

2 Natura inuitè vult mori, nec premi, nec superari, nec subesse, nec spòtè subiugari. Gratia verò studet mortificationi propriæ, resistit sensualitati, quæ

quærit subiici, appetit vinci, nec propria vult libertate fungi: sub disciplina amat teneri, nec alicui cupit dominari, sed sub Deo semper viuere, stare, & esse: atque propter Deum, omni humanæ creaturæ humiliter parata est inclinari. Natura pro suo commodo laborat, & quid lucri ex alio sibi proueniat, attendit. Gratia autem, non quid sibi vtile & commodum sit, sed quod multis proficiat magis considerat. Natura libenter honorem & reuerentiam accipit: Gratia verò omnem honorem & gloriam, Deo fideliter attribuit.

3 Natura confusionem timet & contemptum: Gratia autem gaudet pro nomine Iesu pati cõtumeliam. Natura otium amat, & quietem corporalem: Gratia verò vacua esse non potest, sed libenter amplectitur laborem. Natura quærit habere curiosa & pulchra, abhorret vilia & grossa: Gratia verò, simplicibus delectatur & humilibus, aspera non aspernatur, nec vetustis refugit indui pannis. Natura respicit temporalia, gaudet ad lucra terrena, tristatur de damno, irritatur leui iniuriæ verbo: Sed gratia attendit æterna,

L 2 non

non inhæret temporalibus, nec in perditione rerum turbatur, neque verbis durioribus acerbatur: quia thesaurum suum & gaudium in cælo, vbi nil perit, constituit.

4 Natura cupida est, & libentiùs accipit, quàm donat, amat propria & priuata: Gratia autem pia est & communis, vitat singularia, contentatur paucis, beatius dare iudicat quàm accipere. Natura inclinatur ad creaturas, ad carnem propriam, ad vanitates & discursus: Sed gratia trahit ad Deum & ad virtutes: renūtiat creaturis, fugit mundum, odit carnis desideria, restringit euagationes, erubescit in publico apparere. Natura libenter aliquod solatium habet externum, in quo delectetur ad sensum: Sed gratia, in solo Deo quærit consolari, & in summo bono super omnia visibilia delectari.

5 Natura totum agit propter lucrum & commodum proprium, nihil gratis facere potest, sed aut æquale, aut melius, aut laudem, vel fauorem pro benefactis consequi sperat: & multum ponderari sua gesta & dona cōcupiscit. Gratia verò, nil temporale quærit, nec aliud

aliud præmium quàm Deum solum,
pro mercede postulat : nec amplius de
temporalibus necessariis desiderat, nisi
quantum hæc sibi ad assequutionem
æternorum valeant deseruire.

6 Natura gaudet de amicis multis &
propinquis, gloriatur de nobili loco,
& ortu generis : arridet potentibus,
blāditur diuitibus, applaudit sibi simi-
libus. Gratia autem, & inimicos diligit,
nec de amicorum turba extollitur ; nec
locum, nec ortum natalium reputat,
nisi virtus maior ibi fuerit : fauet magis
pauperi quàm diuiti, comparitur plus
innocenti quàm potenti, congaudet
veraci non fallaci : exhortatur semper
bonos, meliora charismata æmulari,
& filio Dei per virtutes assimilari.
Natura de defectu & molestia citò
conqueritur : Gratia constanter fert
inopiam.

7 Natura omnia ad se reflectit, pro
se certat & arguit. Gratia autem ad
Deum cuncta reducit, vnde origina-
liter emanant : nihil boni sibi ascribit,
nec arroganter præsumit ; non conten-
dit, nec suam sententiam aliis præfert :
sed in omni sensu & intellectu, æternæ

sapientiae ac diuino examini, se submittit. Natura appetit scire secreta, & noua audire: vult exterius apparere, & multa per sensus experiri: desiderat agnosci & agere, vnde laus & admiratio procedit. Sed gratia non curat noua, nec curiosa percipere: quia totum hoc de vetustate corruptionis est ortum, cum nihil nouum & durable sit super terram. Docet itaque sensus restringere, vanam complacentiam & ostentationem deuitare, laudanda & dignè miranda, humiliter abscondere, & de omni re, & in omni scientia, vtilitatis fructum, atque Dei laudem & honorem querere. Non vult se nec sua praedicari, sed Deum in donis suis optat benedici, qui cuncta ex mera charitate largitur.

8 Hæc gratia supernaturale lumen, & quoddam Dei speciale donum est, & propriè electorum signaculum, & pignus salutis æternæ: quæ hominem de terrenis ad cælestia amanda sustollit, & de carnali spiritualem efficit. Quantò igitur natura ampliùs premittitur & vincitur, tantò maior gratia infunditur, & quotidie nouis visitationibus

CHRISTI LIB. III. 247
ribus interior homo, secundum ima-
ginem Dei, reformatur.

CAP. LV.

*De corruptione natura, & efficacia
gratis diuina.*

1 **D**omine * Deus meus, qui me Seruus.
Gen. 1.
creasti ad imaginem & simili-
tudinem tuam, concede mihi hanc gra-
tiam, quam ostendisti tam magnam,
& necessariam ad salutem: vt vincam
pessimam naturam meam, trahentem
ad peccata & in perditionem. Rom. 7. Sentio
enim in carne mea legem peccati, con-
tradicientem legi mentis meæ, & capti-
uum me ducentem ad obediendam
sensualitati in multis: nec possum resi-
stere passionibus eius, nisi assistat tua
sanctissima gratia, cordi meo ardentem
infusa,

2 Opus est gratia tua, & magna gra-
tia: vt vincatur natura, ad malum sem-
per prona ab adolescentia sua. Gen. 3. Nam
per primum hominem Adam lapsa, &
vitiata per peccatum, in omnes homi-
nes poena huius maculae descendit: vt
ipsa natura, quæ benè & recta à te
condita fuit, pro vitio iam, & infirmi-
tate